

สวีเดน 4.0 กับ ไทยแลนด์ 4.0 มีอะไรที่ไม่เหมือนกัน?

หน้าต่างความคิด
● เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เมื่อวันพุธที่ 23 พ.ย. ที่ผ่านมา ผมได้รับเกียรติจาก The Swedish Trade and Invest Council ให้มา

เป็นผู้ประกอบการอภิปรายในงาน Implementation of Industry 4.0 in the Thai Manufacturing Industry ซึ่งจัดขึ้นที่ไบเทค บางนา บนเวทีในวันนั้นมีผู้บริหารของสภาอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสถาบันยานยนต์ และผู้บริหารของบริษัทข้ามชาติจากสวีเดนอีก 6 ท่านประเด็นหลักที่คุยกันคือ บทบาทและการเตรียมตัวของภาคธุรกิจเพื่อก้าวไปสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0

ก่อนเริ่มงานผมแอบเดินไปดูงานแสดงเครื่องจักรของบริษัทเหล่านี้ เพื่อจะเก็บข้อมูลไปใช้ในการพูดบนเวที น่าเสียดายที่ผมดูได้ไม่ครบ แต่สำหรับรายที่ผมหาเจอเห็นได้เลยว่าเขาไปไกลกว่าเรามากทั้งในด้านการออกแบบและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการทำงาน จนอดคิดไม่ได้ว่าเขาน่าจะไปถึงยุค 4.0 แล้ว

พอมาฟังความเห็นของผู้บริหารบริษัทเหล่านี้บนเวทีทำให้ผมต้องคิดว่า ความเข้าใจเรื่องยุค 4.0 แบบไทยๆ ของผมคงจะต่างกับแนวคิดเรื่องสวีเดน 4.0 ที่สะท้อนผ่านมุมมองของนักธุรกิจเหล่านี้ ผมได้ดูประเด็นที่จัดไว้เลยพบว่า มีเรื่องที่เราคิดตรงกัน 2 เรื่องและมีประเด็นที่เราคิดต่างกัน 3 เรื่อง

ประเด็นที่เหมือนกันเรื่องแรก คือ บทบาทของเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนโฉมหน้ากระบวนการทั้งหมดของการทำธุรกิจ (Business Process) ให้แตกต่างไปจากเดิม ทั้งในแง่ของความเร็ว ประสิทธิภาพ คุณภาพ กระบวนการผลิต การบริหารจัดการ

บุคลากรและทรัพยากร ตลอดจนถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างธุรกิจกับลูกค้า ธุรกิจกับธุรกิจ ธุรกิจกับรัฐ และธุรกิจกับสังคม การทำธุรกิจจึงต้องมีการคิดที่รอบคอบกว่าเดิม คำว่า “กำไร” ในสมการธุรกิจจึงไม่ใช่แค่ส่วนต่างระหว่างต้นทุนและรายรับ ในรายการเดินบัญชี แต่จะต้องเอามิติด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และจริยธรรมเข้ามาใส่ไว้ในสมการด้วย

ประเด็นที่เหมือนกันเรื่องที่สอง คือ การแข่งขันจะมีความรุนแรงมากขึ้น และจะไม่ใช้การแข่งขันบนฐานของทรัพยากรที่จับต้องได้เพียงอย่างเดียว ทุนมนุษย์จะกลายเป็นปัจจัยชี้เป็นชี้ตายของธุรกิจด้วยเหตุนี้ ธุรกิจในยุค 4.0 จึงต้องให้ความสำคัญสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้เก่งขึ้น ประสิทธิภาพและคุณภาพกลายเป็นสิ่งที่ต้องมาคู่กันเสมอ จะเพิ่มอย่างหนึ่งด้วยการลดอีกอย่างหนึ่งไม่ได้อีกแล้ว แต่ถ้าหากจำเป็นจะต้องเลือกระหว่างประสิทธิภาพกับคุณภาพ ยิ่งงคุณภาพก็ต้องมาก่อน

จากการคุยกันนอกรอบหลังเสร็จงานผู้บริหารท่านหนึ่งบอกว่า บริษัทของเขาเตรียมตัวรับยุค 4.0 มาประมาณ 5 ปีแล้ว บริษัทช่วยให้ทุกคนได้พัฒนาตัวเองให้เก่งขึ้นเพื่อให้ทำงานกับเทคโนโลยีใหม่อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ตอนนี้

คนของเขาทำงานเพียงสัปดาห์ละ 4 วัน แต่ได้เงินเดือนเท่ากับเมื่อตอนที่ทำงาน 5 วัน เพราะสามารถผลิตสินค้าจำนวนเท่าเดิมได้โดยใช้เวลาลดลง 20% พอทำงานแค่ 4 วันบริษัทก็สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายบางส่วนลงไปได้ ทำให้มีกำไรเพิ่มขึ้น

ที่น่าสนใจกว่านั้นคือ พอทำงานแค่สัปดาห์ละ 4 วัน บุคลากรก็มีเวลาว่างมากขึ้นใช้เวลาอยู่กับครอบครัว มีเวลาไปออกกำลังกายหรือทำงานอดิเรก ทำให้อัตราการลาออก การเจ็บป่วย และปัญหาสุขภาพในบริษัทลดลงอย่างเห็นได้ชัด แถมภาพลักษณ์ของบริษัทในสายตาของลูกค้าก็ดีขึ้นอีกด้วย

ในส่วนที่ไม่เหมือนกันเรื่องแรก คือ เขามองว่ายุค 4.0 เป็นโอกาสของทุกธุรกิจ ไม่ใช่แค่เฉพาะธุรกิจบางประเภทที่ใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหลัก โจทย์ของเขาจึงไม่ใช่การเลือกว่าจะขับเคลื่อนภาคธุรกิจหรือภาคเศรษฐกิจใด แต่เป็นการหาคำตอบว่าทำอย่างไรจึงจะนำเอายุค 4.0 ไปใส่ไว้ในธุรกิจประเภทต่างๆ ของเขาได้

เรื่องที่ไม่เหมือนกันอีกเรื่อง คือ เขามองว่าการปรับตัวเข้าสู่ยุค 4.0 นั้นไม่พวดยแต่ทำยาก และถ้าจะทำให้สำเร็จต้องคิดให้เยอะ เพราะเขาไม่ได้ต้องการเป็นแค่บริษัทหนึ่งในยุค 4.0 แต่เขาต้องการเป็นผู้นำในยุค 4.0 เขาไม่คิดเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้ เขาคิด

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: First Section/ทัศนะ

วันที่: ศุกร์ 25 พฤศจิกายน 2559

ปีที่: 30

ฉบับที่: 10291

หน้า: 8(ล่างซ้าย)

Col.Inch: 57.72

Ad Value: 138,528

PRValue (x3): 415,584

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: หน้าต่างความคิด: สวีเดน 4.0 กับ ไทยแลนด์ 4.0 มีอะไรที่ไม่เหมือนกัน?

เรื่องจะทำอย่างไรบริษัทที่อยู่ในยุค 4.0 ถึง
อยากจะใช้เทคโนโลยีจากบริษัทของเขา

เรื่องสุดท้ายที่ไม่เหมือนกัน และเป็น
ประเด็นที่ผมกังวลใจมากที่สุด เวลาเขา
พูดถึงการพัฒนาคนเพื่อขับเคลื่อนประเทศ
ไปสู่ยุคสวีเดน 4.0 เขาบอกว่าการผลิตคน
รุ่นใหม่และการฝึกคนที่อยู่ในตลาดแรงงาน
สำคัญพอๆ กัน เพราะการพัฒนาบุคลากร
ที่อยู่ในตลาดแรงงานจะส่งผลต่อเศรษฐกิจ
ของประเทศในทันที

เห็นความเหมือนและความต่างแบบนี้
แล้ว เราคงต้องหันกลับมาคิดกันอีกที่ว่า
ประเทศไทยจะเดินไปสู่ยุค 4.0 หากคิดแต่
จะวิ่งไปข้างหน้าทั้งที่คนไทยและธุรกิจไทย
ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจกันว่าอะไรคือหัวใจ
ของยุค 4.0 นโยบายนี้อาจจะจบลงแค่การ
เป็นวาทกรรมในการพัฒนาที่ไม่ได้สร้าง
อะไรที่เป็นเนื้อหนังให้กับประเทศมาก
เท่าที่ควรจะเป็น